4. Сивак О. А., Мирошник В. І. Растрова графіка в обробці фотографії. *Вісник маріупольського державного університету. Серія: філософія, культурологія, соціологія.* Маріуполь, 2018. Вип. 15. С. 61–68.
5. Скарбничка педагогічних думок : Робочий зошит з історії педагогіки [для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта»] / за ред. Т. М. Кривошея. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2014. 232 с.

Владислава Гижко

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ ЯК ФОРМА ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Правосвідомість українського суспільства сьогодні, як ніколи, демонструє досить динамічну трансформацію, проходячи свій шлях фактично за синусоїдальною кривою: то вбирає найкращі цінності попередніх епох та розвиває їх до ідеального стану, то показує усі можливі негативні прояви її деформації. Зараз на етапі входження української держави до Європейського Союзу постає важливе завдання переосмислення та сприйняття нових демократичних цінностей суспільного буття, зокрема, підвищення якісних показників суспільної правосвідомості та правової культури.

Україна як незалежна держава, що прагне інтегруватися в загальноєвропейський простір, повинна мати високий рівень єдиної системи моральних та правових норм. Формування у молоді громадських цінностей – одна з найактуальніших проблем сьогодення, що зумовлена об’єктивними потребами і закономірностями суспільного та економічного розвитку нашої держави .

Метою правового виховання молоді є ніщо інше як формування у неї правової культури громадянина України, що передбачає свідоме ставлення до своїх прав і обов’язків перед суспільством і державою, які закріплені в Конституції України.

Одним із головних завдань процесу виховання є досягнення у особи стану вихованості, що проявляється у її ставленні до навколишнього світу, повазі до загальнолюдських цінностей, закону, прав та свобод людини.

Сучасна ситуація в країні поєднує в собі суперечливе переплетіння, з одного боку, тотального правового нігілізму, а з іншого – наївного правового ідеалізму. Парадоксально, але ці два несумісних явища співіснують і демонструють досить низький рівень правосвідомості громадян. У першому випадку закони не виконуються, порушуються, ігноруються, а в другому, навпаки, їм надається перебільшене значення [4, с. 62].

Нині в нашому суспільстві навряд чи хто сумнівається у крайній необхідності істотного підвищення рівня культури взагалі та правової культури зокрема. Важливе значення мають глибока повага до законів, готовність дотримуватись і виконувати закріплені вимоги , що виражають волю та інтереси народу, активна участь в управлінні державними справами та рішучою боротьба із злочинністю. Формування правового виховання продиктована повільністю громадянського суспільства в Україні. Підвищення рівня правосвідомості молоді є системоутворюючим фактором правової демократичної держави та важливим стратегічним чинником процесу інтеграції сучасного українського суспільства до європейського правового простору. Вивчення цієї проблеми надто складним завданням через глибинність та багатогранність цього поняття. Правосвідомість включає як усвідомлення суспільством, класом, соціальною групою, індивідом потреби в загально значущих правилах поведінки, які повинні встановлюватися державою, так і оцінку справедливості (чи несправедливості) чинного правового порядку, перспектив, спрямувань подальшого розвитку права. Слід повністю погодитись з Е. Ю. Соловйовим, який виходить з того, що «правосвідомість – це не просто відображення в індивідуальній свідомості духу й характеру законів, що вже діють у суспільстві. Вона найбільш адекватно виявляє себе, коли критикує й коригує чинні закони з позицій ідеальної справедливості, яка на була непорушного значення для достатньо великої маси людей» [2, с. 189].

Процес формування громадянського суспільства в Україні висуває високі вимоги до системи правових цінностей і правосвідомості населення. За сучасних умов, у процесі формування правової держави та громадянського суспільства людина має не лише сприймати та аналізувати інформацію правового характеру, але й реалізовувати свої права. На жаль, на сьогодні в нашій державі існує нагальна потреба у пошуку нових дієвих форм підвищення рівня правосвідомості та правової культури громадян. Однією із важливих форм є організація правового самовиховання населення, першочергово, – студентської молоді як стратегічного ресурсу держави, основної рушійної сили активно мислити і діяти, прагнути змін та інновацій.

У своїй реалізації форма правового самовиховання студента як робота над підвищенням рівня правосвідомості є складною, тому що її застосування потребує психологічної готовності та вольових зусиль ,до чого зазвичай діти не готові . Цілком очевидно, що стан правосвідомості молоді в Україні потребує певних коректив моделі виховання учнів та студентів у навчальних закладах з урахуванням їх індивідуальних особливостей – віку, соціального досвіду, інтересів і здібностей. Правове виховання – це необхідна умова підвищення правової активності

трудящих, формування правової культури суспільства, подальшого зміцнення законності і правопорядку [3, с. 290].

Проблема формування правосвідомості в Україні тісно взаємопов'язана з питаннями подальшої трансформації українського суспільства на демократичних засадах, з формуванням єдиного національного культурно-політичного поля, з успішністю розвитку нації. Рівень правової свідомості громадян України, що існує на цей час, потребує значного підвищення і доведення в найближчої перспективі до рівня правової свідомості демократичного суспільства [1, с. 9].

Потреба активізації правового виховання молоді зумовлена такими факторами: розбудова правової держави в Україні супроводжується інтенсивним творенням її правової бази, що потребує своєчасного інформування людей про нові правові акти; останнім часом сфера правового регулювання поширилася на підлітків, що вимагає відповідної правової компетенції неповнолітніх до досягнення повноліття; девальвація моральних та загальнолюдських цінностей, зниження життєвого рівня населення спричинюють поширення кримінальних зразків поведінки, які проникають у молодіжне середовище; необхідність подолання правового нігілізму серед усіх верств населення, зокрема серед учнівської і студентської молоді.

Отож, варто зазначити, що від рівня правосвідомості української молоді буде залежати рівень правового розвитку українського суспільства в цілому і впливати на наступні покоління. Підвищення рівня правосвідомості молоді є нічим іншим як важливим стратегічним фактором на шляху інтеграції нашої держави до європейського правового простору.

Список використаних джерел

1. Данильян О. Г. Деякі проблеми формування правової культури в сучасній Україні. *Правова культура і громадянське суспільство в Україні: стан і перспективи розвитку.* К., 2009. С. 8–10.
2. Соловьев Э. Ю. И. Кант: взаимодополнительность морали и права. М. : Наука, 1992. 216 с.
3. Ткачук. А. С. Правосвідомість молоді як системоутворюючий фактор правової демократичної держави. *Альманах права.* 2012. Вип. 3. С. 288–292.
4. Ткачук. А. С. Деформації правосвідомості: їх сутність та наслідки. *Актуальні проблеми політики.* Одеса. 2011. Вип. 43. С. 56–63.